

وبینار آموزشی نحوه نمونه گیری کووید و انفلوآنزا

تهیه و تنظیم:

مدیریت امور آزمایشگاه های معاونتی بهداشتی همدان

مهر ماه 1402

احتیاط های استاندارد

1. از ماسک مناسب استفاده نمایند.
2. از عینک یا محافظ صورت استفاده نمایند.
3. گاون بلند، تمیز، غیراستریل و دستکش (برخی اقدامات پزشکی نیاز به دستکش استریل دارند) بپوشید.
4. قبل و بعد از تماس با بیمار و محیط و وسایل اطراف او، دست هایتان را بشوید.

انواع نمونه توصیه شده جهت تشخیص بیماری

اهمیت نمونه گیری

□ ارزش سواب بینی بیشتر از سواب حلق است.

❖ میزان موارد مثبت تشخیص کووید در نمونه های مختلف:

• مایع لاواژ برونکوالئولار: 93%

• خلط: 72%

• سواب بینی: 63%

• بیوپسی برونکوسکوپیک: 46%

• سواب گلو: 32%

• مدفوع: 29%

• خون: 1%

• ادرار: صفر درصد

کیاں جیٹیب
kiantajhizteb.com

نکات احتیاطی در تهیه نمونه

- اعضای تیم بهداشتی درمانی که نمونه را تهیه می کنند باید از وسائل حفاظت شخصی استفاده نمایند.
– ماسک 3M, N95، عینک، گان، دستکش
- اعضای تیم بهداشتی درمانی که در **جابجایی نمونه** شرکت دارند باید در مورد اصول بهداشتی **آموزش** کافی دیده باشند.

میزان لازم از هر نمونه

– فقط از سواب های با الیاف مصنوعی (مثل سواب داکرون) و دسته پلاستیکی (مثل سواب معمولی مخصوص نمونه گیری از بینی) استفاده شود.

– از سواب های دارای آلژینات کلسیم و سواب های دارای دسته چوبی استفاده نگردد!

تست سواب (swab)

- با استفاده از یک سواب مخصوص، از بینی و یا گلو شخص نمونه برداری می‌شود.
- سواب برای نمونه برداری به مجرای بین بینی و پشت گلو وارد می‌شود.
- این آزمایش با قرار دادن یک سواب دراز به طول ۶ اینچ در حفره بین بینی و دهان (سواب نازوفارنکس) به مدت ۵ ثانیه و چندین بار چرخش آن انجام می‌گیرد.
- اگر در یک سمت بینی موفق به نمونه گیری نشدید سواب را در سمت دیگر بینی وارد کنید .
- سپس سواب را درون محیط نگهدارنده VTM قرار دهید.

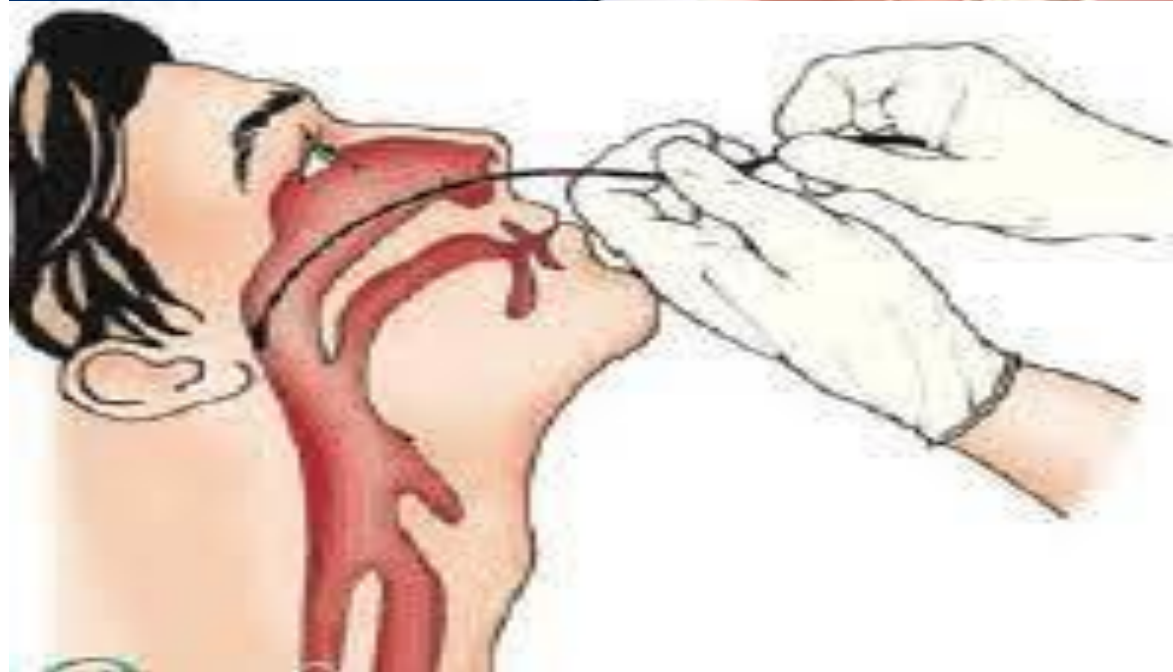
محل های نمونه گیری سواب برای تست کرونا

مجرای بینی قدامی

میانه شاخک بینی

نازوفارنکس

حلقی-دهانی

سرعت و تاخیر در انتقال

- برای انتقال در مدت زمان کوتاه باید نمونه تهیه شده را در درجه حرارت **2 الی 8 درجه سانتی گراد** (**یخچال**) نگهداری و در سریعترین زمان ممکن (در عرض **24 الی 72 ساعت**؛ **ترجیحاً 24 ساعت**) منتقل نمود.

شرایط نمونه ارسالی:

- ۴.۱. اصل نمونه تنفسی باید در لوله مناسب در پیچ دار غیر قابل نشت حاوی محیط انتقال ویروس (VTM) ارسال شود.
- ۴.۲. لوله ها باید دارای برچسب مناسب حاوی اطلاعات مورد نیاز جهت ردیابی نمونه باشند.
- ۴.۳. حجم نمونه ارسالی حداقل یک میلی لیتر (1 CC) باشد.
- ۴.۴. شرایط نگهداری نمونه: نمونه ها تا قبل از ارسال، ترجیحاً در دمای (-۷۰) نگهداری شوند، و در غیر اینصورت در دمای (-۲۰) حفظ شوند. در صورت عدم امکان نگهداری در شرایط انجماد، حداکثر ۴۸ ساعت در دمای ۴ درجه سانتیگراد نگهداری شوند.
- ۴.۵. رعایت دستورالعملهای انتقال امن و ایمن نمونه الزامی بوده و انتقال نمونه باید با رعایت زنجیره سرما و در بسته بندی کاملاً مطابق با روش استاندارد انجام شود.

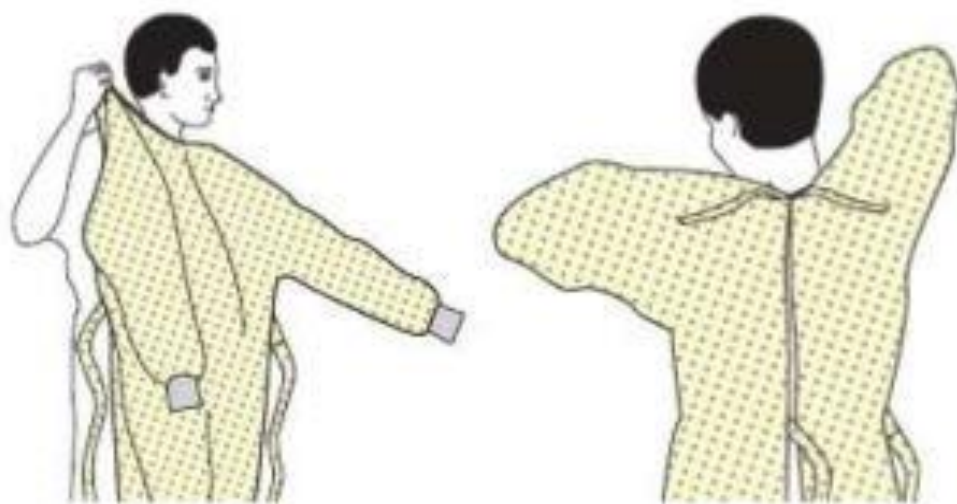
معیارهای رد نمونه

- (۱) عدم درج شناسه های بیمار بر روی نمونه شامل نام و نام خانوادگی، کد ملی و ...
- (۲) عدم همخوانی مشخصات بیمار مندرج در برگه درخواست آزمایش با اطلاعات ثبت شده بر روی نمونه
- (۳) نشت نمونه از لوله یا شکستگی لوله آزمایش
- (۴) حجم VTM کمتر از 100 و بیشتر از 300
- (۵) گذشت مدت زمان مجاز از زمان نمونه گیری تا تحویل نمونه به آزمایشگاه (در صورت عدم رعایت شرایط دمایی)
- (۶) انتقال نمونه در محیطی غیر از پروتکل تعیین شده توسط آزمایشگاه
- (۷) انتقال نمونه در شرایط دمایی نامناسب در انتقال نمونه های کوید و انفلوآنزا
- (۸) وجود قارچ یا کپک داخل لوله نمونه
- (۹) لوله نمونه فاقد سوپ

✓ مراحل پوشیدن وسایل حفاظت فردی (PPE) توصیه شده:

نوع PPE استفاده شده بسته به سطح پیشگیری در عفونت های استاندارد، تماسی، قطره ای و هوابرد بسیار متنوع است. روش صحیح پوشیدن و درآوردن هر نوع از این وسایل باید به افراد آموزش داده شود.

۱. روپوش

- تنه را از گردن تا زانوها، بازوها را تا انتهای مچ دستان بپوشاند و دور کمر پیچانده شود.
- در پشت گردن و کمر گره میخورد.

۲. ماسک یا رسیپراتور

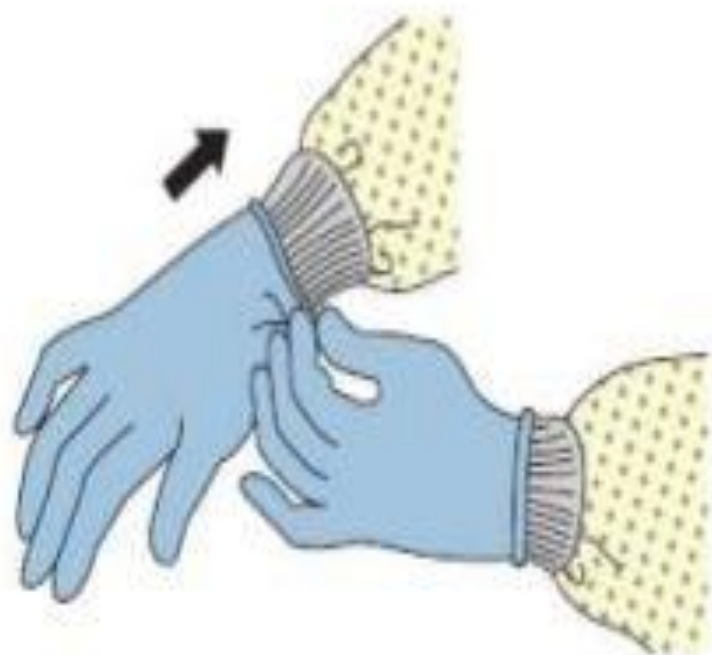
- اتصالات ایمنی یا نوارهای الاستیک در وسط سر و گردن قرار دهید.
- باند انعطاف پذیر را روی استخوان بینی وصل کنید.
- صورت و زیر چانه را بطور مناسب پوشش دهید.

۳. عینک یا شیلد صورت

- بر روی صورت و چشم ها و متناسب با آنها قرار بگیرد.

۴. دستکش ها

- تا روی مچ را کامل بپوشانند و تا روی مچ بند روپوش هم ادامه داشته باشد.

❖ استفاده از روش های کار ایمن برای محافظت از خود و محدود کردن انتشار آلودگی

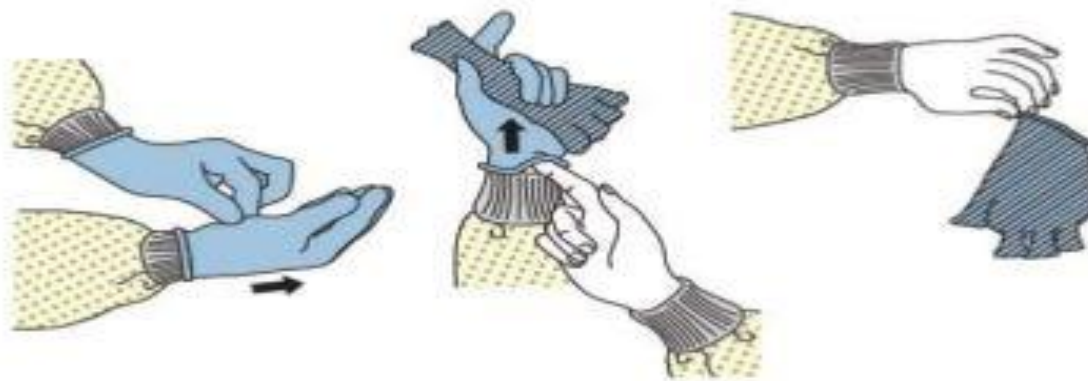
- دست ها را از چهره خود دور نگه دارید
- با سطوح لمس شده کمی در تماس باشید
- دستکش ها را به هنگام پاره شدن یا آلودگی شدید عوض کنید
- بهداشت دست را رعایت کنید

✓ مراحل درآوردن وسایل حفاظت فردی (PPE) توصیه شده:

روش های مختلفی برای درآوردن ایمن PPE بدون الوده کردن لباس، پوست یا غشاهای مخاطی با مواد عفونی بالقوه وجود دارد. در اینجا یک مثال آورده شده است. قبل از خارج شدن از اتاق بیمار، تمام وسایل حفاظت فردی، به جز ماسک اگر استفاده شده است، درآورید. ماسک را بعد از ترک اتاق بیمار و بستن درب، از صورت خود خارج کنید.

PPE را به ترتیب مراحل زیر درآورید:

(۱) دستکش

- بیرون دستکش آلوده است.
- اگر دستان شما هنگام درآوردن دستکش آلوده شده اند، بلافاصله دستان خود را بشویید یا از یک ضدعفونی کننده دست استفاده کنید.
- با استفاده از یک دست دستکش دار، قسمت کف دست دیگر را بگیرید و دستکش اول را از دست خارج کنید.
- دستکش درآورده شده را با دستکش نگه دارید. (شکل اول از سمت چپ)

• انگشتان دست بدون دستکش را زیر دستکش دست دوم در مع دست ببرید و دستکش دوم را نیز خارج کنید.

(شکل وسط)

• دستکش را درون ظرف زیاده قرار دهید.

۲) عینک یا شیلد صورت

- سطح خارجی عینک یا سپر صورت آلوده است.
- اگر دست شما در حین درآوردن عینک یا سپر صورت آلوده شد، دست های خود را بلافاصله بشوید و از یک ضدعفونی کننده دست استفاده کنید.
- با بلند کردن نوار پشت سر یا گوش، عینک یا سپر صورت را از پشت درآوردید.
- اگر وسیله قابل استفاده مجدد است، در مخزن مشخص شده برای بازیافت مجدد قرار دهید. در غیر این صورت، در یک ظرف زباله رها کنید.

(۳) روپوش

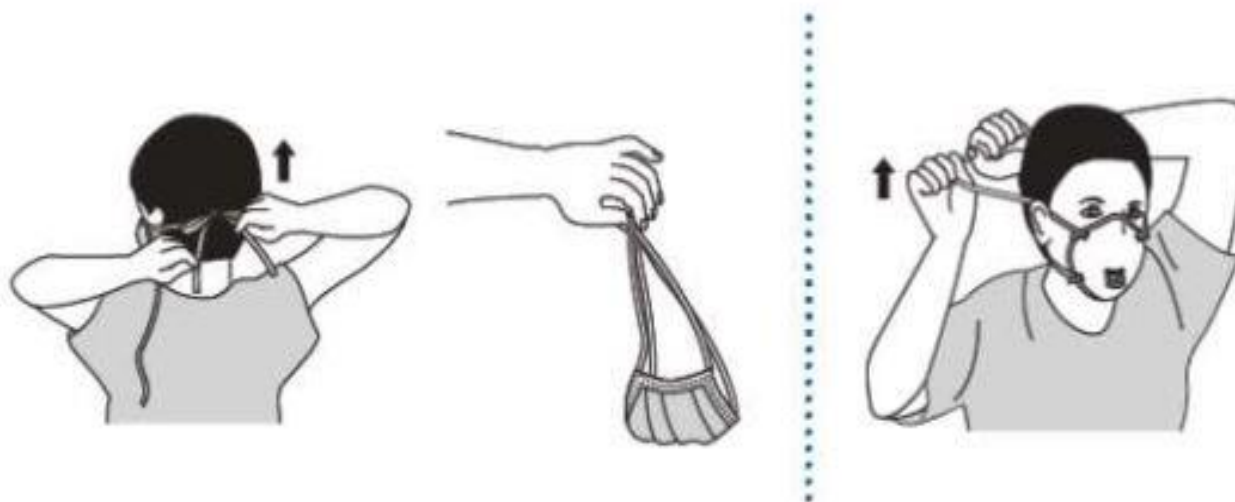

- جلوی روپوش و آستین های آن آلوده است.

- اگر دست هایتان هنگام درآوردن روپوش آلوده شده است، فوراً دستان خود را بشویید و از ضدعفونی کننده دست استفاده کنید.
- بندهای روپوش را باز کنید و مراقب باشید که آستین ها هنگام رسیدن به بندها با بدن شما تماس نداشته باشد.
- روپوش را از گردن و شانه ها جدا کنید و فقط داخل روپوش را لمس کنید.
- روپوش را وارونه بطوریکه داخل آن رو به بیرون باشد جمع کنید.
- بصورت فشرده شده و تا شده داخل ظرف زباله قرار دهید.

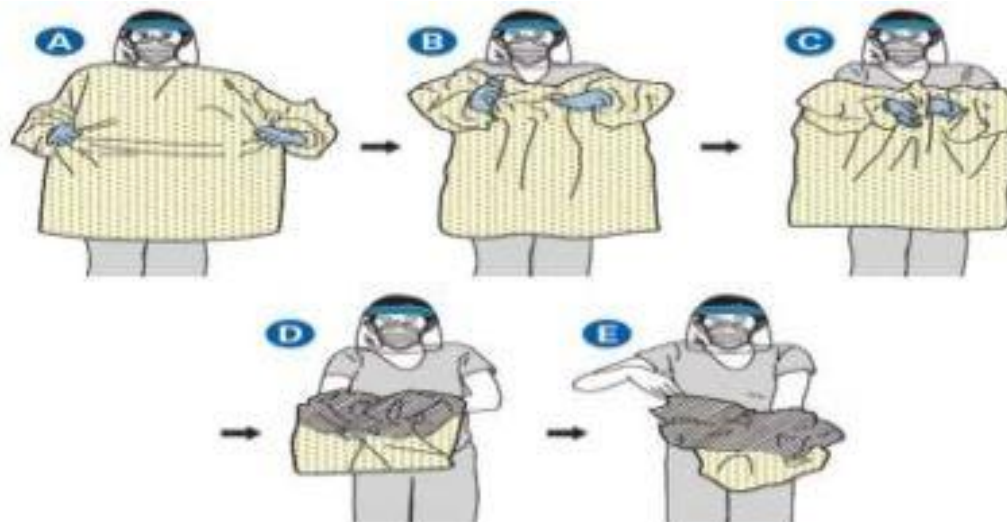

۴) ماسک

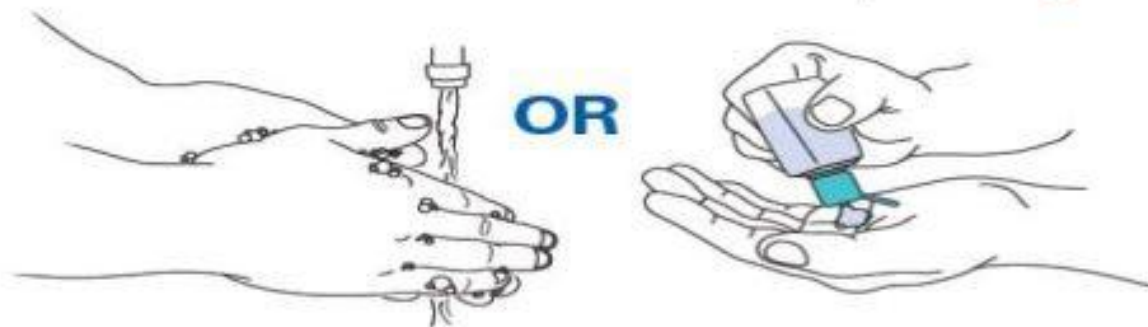
- قسمت جلوی ماسک آلوده است - دست نزنید.
- اگر در حین برداشتن ماسک، دستان شما آلوده شد، دست های خود را بلافاصله بشویید و از یک ضدعفونی کننده دست استفاده کنید.
- ابتدا بندهای پایین ماسک را باز کنید و سپس بندهای بالایی و بدون لمس کردن جلوی ماسک، آن را از صورت جدا کنید.
- ماسک را در یک ظرف زباله قرار دهید.

۵) روپوش و دستکش

- جلو و آستین های روپوش و قسمت بیرونی دستکش آلوده است.
- اگر دستان شما هنگام درآوردن روپوش یا دستکش آلوده شد، بلافاصله دستان خود را با ضدعفونی کننده دست حاوی الکل بشویید.
- جلوی روپوش را بگیرید و از بدن خود دور کنید تا بندها جدا شوند و فقط با دستان دستکش دار خارج روپوش را لمس کنید.
- هنگام درآوردن روپوش، آن را تا کنید و بصورت یک بسته فشرده کنید.
- همانطور که لباس را درمی آورید، به طور همزمان دستکش را نیز درآورید. فقط قسمت داخلی دستکش و روپوش را با دست بدون حفاظت لمس کنید. لباس و دستکش را درون یک ظرف زباله قرار دهید.

۶) بلافاصله بعد از در آوردن همه وسایل حفاظت فردی، دست ها را بشوید یا از یک ضد عفونی کننده الکی استفاده کنید

"این راهنمای اختصاصی برای کلیه شاغلین و افراد در تماس با بیماران مشکوک و مبتلا به ویروس کرونا در نظر گرفته شده است؛ جهت کسب اطلاعات عمومی و تخصصی بیشتر به سایر راهنماها نظیر راهنماهای عمومی، محیط های اداری، مرکز خدمات بهداشتی، مشاغل و محیط های خاص مراجعه کنید."

لیست ملزومات نمونه گیری و حفاظتی برای واحد نمونه گیری (آزمایشگاه) مستقر در مراکز ۱۶ ساعته

ردیف	ملزومات مورد نیاز	تعداد مورد نیاز در هر شیفت کاری
۱	گاون یا پوشش حفاظتی کامل	یک پک کامل
۲	شیلد محافظ صورت	یک عدد
۳	دستکش لاتکس	حداقل ۲۰ جفت
۴	ضد عفونی کننده دست	یک بطری
۵	ضد عفونی کننده سطوح	یک بطری
۶	قیچی	یک عدد
۷	ماژیک یا خودکار	یک عدد
۸	فرم نمونه گیری	۱۵ برگ
۹	سطل زباله درب دار حاوی کسپه زرد	یک عدد
۱۰	برچسب	۱۵ عدد
۱۱	دستمال کاغذی	یک بسته
۱۲	سواب داکرون	۱۵ عدد
۱۳	محیط VTM	۱۵ ویال
۱۴	آبسالگ	۱۵ عدد

